

Tabela 1.1. Przegląd definicji rachunkowości

Definicja	Autor
Szczególny rodzaj ewidencji odzwierciedlającej działalność gospodarczą i sytuację majątkową jednostki gospodarującej. Celem rachunkowości jest stwarzanie podstaw liczbowych dla podejmowania decyzji na różnych szczeblach zarządzania	S. Skrzywan
Uniwersalny, elastyczny, podmiotowy system informacyjno-kontrolny, zdeteminowany metodą bilansową, która jest nierozzerwalnie z nim związaną metodą poznawczą, umożliwiającą tworzenie liczbowego obrazu powstawania, podziału i przepływu wartości oraz wynikających stąd rozrachunków między podmiotami gospodarczymi	E. Burzym
Proces identyfikacji, pomiaru, przetwarzania i przekazywania informacji ekonomicznych, pozwalających na sformułowanie opinii i decyzji przez użytkowników informacji	Amerykańskie Stowarzyszenie Księgowych
Całkowity i zwarty system gromadzenia i przetwarzania danych dotyczących majątku jednostki gospodarczej i jej działalności oraz prezentacji informacji ekonomiczno-finansowych	K. Sawicki
Rachunkowość stanowi szczególny rodzaj ewidencji gospodarczej. Ma ona na celu odzwierciedlenie w formie pieniężnej zjawisk i procesów gospodarczych, które przedstawiają stan i zmiany w sytuacji majątkowej i finansowej oraz w wynikach działalności podmiotów	W. Gos
Rachunkowość można zdefiniować jako naukę praktyczną, która przy użyciu własnych metod badawczych tworzy materiał liczbowy użyteczny w zarządzaniu firmą i sporządzaniu sprawozdań dla odbiorców zewnętrznych i wewnętrznych	K. Winiarska
Rachunkowość określa się jako system informacyjny zaspokajający potrzeby informacyjne użytkowników wewnętrznych i zewnętrznych. [...] rachunkowość tworzy wyodrębniony system w ramach systemu informacyjnego zarządzania przedsiębiorstwem	I. Olchowicz
Proces identyfikowania, pomiaru i przekazywania informacji ekonomicznych użytkownikom, umożliwiający im podejmowanie decyzji opartych na rozpoznaniu ryzyka, które się z tym wiąże	J.L. Evanston
Sztuka pomiaru, opisu i interpretowania działalności gospodarczej	R.F. Meigs, W.B. Meigs

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: S. Skrzywan, *Teoretyczne podstawy rachunkowości*, PWE Warszawa 1973, s. 13, E. Burzym, *Rachunkowość przedsiębiorstw i instytucji*, PWE Warszawa 1980, s. 13, E. Nowak, *Rachunkowość. Kurs podstawowy*, PWE, Warszawa 2016, s. 13, *Rachunkowość finansowa*, praca zb. pod red. K. Sawickiego, PWE, Warszawa 2004, s. 14, *Rachunkowość przedsiębiorstw*, praca zb. pod red. K. Czubakowskiej, PWE Warszawa 2014, s. 11, *Zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych*, praca zb. pod red. K. Winiarskiej, Oficyna a Wolters Kluwer Business, 2014, s. 19, I. Olchowicz, *Podstawy rachunkowości. Wykład*, Difin, Warszawa 2016, s. 14, M. Gmytrasiewicz, A. Karmańska, *Rachunkowość finansowa*, Difin, Warszawa 2006, s. 13.

Użytkowników informacji finansowej należy podzielić na dwie grupy – wewnętrznych i zewnętrznych. Użytkownicy wewnętrzni to kierownictwo różnego szczebla, które jest odpowiedzialne za podejmowanie krótko- i długoterminowych decyzji operacyjnych i strategicznych. Ci użytkownicy mają na bieżąco dostęp do niezbędnych informacji, często poufnych, nieprzeznaczonych dla innych osób, niezwiązanych z podmiotem. Wśród użytkowników zewnętrznych za najważniejszych uważa się inwestorów i kredyto-/pożyczkodawców, a więc osoby, które zaopatrują podmiot w kapitał i oczekują z tego tytułu odpowiedniego wynagrodzenia i stopy zwrotu – inwestorzy poprzez dywidendę, kredytodawcy poprzez spłatę zaangażowanych środków i odsetki. Oprócz inwestorów i dawców kapitału obcego zewnętrznymi użytkownikami informacji generowanej przez rachunkowość są:

- pracownicy oraz organizacje, które ich reprezentują, zainteresowani informacjami o stabilności i rentowności pracodawców. Dodatkowo zainteresowani są informacjami umożliwiającymi ocenę zdolności jednostki do wypłacania wynagrodzeń, świadczeń emerytalnych i tworzenia miejsc pracy,
- dostawcy i inni wierzyciele zainteresowani informacjami umożliwiającymi im ustalenie, czy w terminie uzyskają należne im kwoty. Dostawcy mogą być również uzależnieni od jednostki jako znaczącego odbiorcy,
- klienci, zainteresowani informacjami o kontynuacji działalności przez jednostkę, szczególnie jeśli pozostają oni w związku z daną jednostką przez dłuższy okres lub są od niej zależni (np. w związku z zakupem dóbr długotrwałego użytku),
- rządy i agendy rządowe zainteresowane alokacją zasobów, a więc też działalnością jednostek gospodarczych. Informacje wykorzystują również do tego, aby regulować działalność jednostek, określać politykę podatkową, obliczać produkt krajowy brutto i przygotowywać inne dane statystyczne,
- społeczności lokalne, na rzecz których jednostki gospodarcze mogą wносить znaczący wkład w gospodarkę lokalną poprzez zatrudnianie pracowników i wspieranie lokalnych dostawców. Rachunkowość dostarcza społeczeństwu informacje o trendach i zmianach w poziomie zasobności jednostki i w zakresie jej działania.

Dla użytkowników zewnętrznych przygotowywane są sprawozdania finansowe, a więc odpowiednie zestawienia, często zestandaryzowane, dostarczające informacje o zasobach i źródłach ich pochodzenia – aktywach, zobowiązaniach, kapitale własnym, rezultatach działalności – kosztach, przychodach i wyniku finansowym oraz o przepływach pieniężnych. Określa się je często mianem sprawozdania finansowego ogólnego przeznaczenia, co oznacza, że są przeznaczone dla tych osób, dla których są jedynym źródłem informacji o sytuacji majątkowej i finansowej podmiotu.

Z racji wyróżnienia dwóch głównych grup użytkowników informacji generowanej przez rachunkowość (wewnętrznych i zewnętrznych), a także w związku z różnymi sposobami dostępu do tych informacji, rachunkowość dzieli się na dwa człony – zarządczą, ukierunkowaną na zaspokojenie potrzeb użytkowników wewnętrznych, oraz finansową mającą za zadanie przygotowanie informacji (sprawozdań finansowych) głównie dla użytkowników zewnętrznych. Cechy rachunkowości finansowej i zarządczej prezentuje poniższy rysunek.